

Onderwerp: **Halfjaarrapportage Veilig Thuis eerste helft 2019**

Datum: 28 oktober 2019

Portefeuillehouder: J. Klaasse

Afdeling: Samenleving

Steller: Sara Blom, Rianne van Dijk

Wat is de voorgeschiedenis en de concrete aanleiding van de informatie?

Voorgeschiedenis

Hierbij ontvangt u de halfjaarrapportage Veilig Thuis over de eerste helft van 2019. In verband met de leesbaarheid van het stuk is er bij deze halfjaarrapportage gekozen voor een nieuwe layout.

Belangrijk om te vermelden is dat er sinds 1 januari 2019 de Wet verbeterde Meldcode in werking getreden is. Hier wordt ook op ingegaan in het stuk. Verder staan we stil bij de belangrijkste resultaten, geven we de verklaringen weer van Veilig Thuis voor de oplopende doorlooptijden, en bespreken we de in dit kader in gang gezette maatregelen.

Ligt aan de informatie een collegebesluit ten grondslag?

Ja, datum:, -

Samenvatting

Cijfers eerste helft 2019

De politie is ook in dit halfjaar de grootste melder, maar ook de overige professionals melden in 2019 vaker. In het eerste halfjaar van 2019 zijn in totaal 2.467 adviesvragen en 5.738 meldingen binnengekomen bij Veilig Thuis uit de hele regio. In absolute aantallen komen de meeste meldingen uit Amsterdam (4.851). De meeste meldingen per 1000 huishoudens komen uit Uithoorn. Uit Diemen zijn in het eerste halfjaar van 2019 158 meldingen en 23 adviesvragen binnengekomen. Dat zijn 11,3 meldingen per 1000 huishoudens en 1,6 adviesvragen per 1000 huishoudens. Van de 158 meldingen is het overgrote deel door politie gemeld (136), overige meldingen komen van andere professionals (10) of van inwoners/betrokkene (5). Het totaal aantal meldingen is verder te verdelen in huishoudens met kinderen (116) en meldingen van huishoudens zonder kinderen (42).

De instroom van het aantal meldingen is sinds de start van Veilig Thuis in 2015 in alle jaren fors gestegen en we zien dat deze ontwikkeling zich in 2019 voortzet. Ten opzichte van het eerste half jaar 2018 is het aantal meldingen in 2019 met 32% gestegen. Daarmee is het aantal meldingen in het eerste halfjaar van 2019 hoger dan het totaal aantal meldingen in heel 2015. Deze stijging betekent niet automatisch dat het huiselijk geweld ook spectaculair is gegroeid. Een van de oorzaken is de nieuwe werkwijze die begin dit jaar landelijk is ingevoerd voor Veilig Thuis. Tot 1 januari hoefden hulpverleners niet alle gevallen te melden. Dat was bijvoorbeeld niet verplicht als ze de situatie zelf aan konden. Sinds 1 januari moet elk geval wel worden gemeld, ook als het gaat om vermoedens of signalen of als ze de situatie zelf aan kunnen.

Daarnaast geeft Veilig Thuis in een reactie op het stijgend aantal meldingen aan, dat het stijgende aantal meldingen ook samenhangt met de steeds grotere bekendheid van het maatschappelijke probleem en van de organisatie Veilig Thuis. Daarnaast geven ze aan dat sinds de decentralisaties alle meldingen bij Veilig Thuis binnenkomen, in plaats van verschillende instanties.

Voor elke melding die binnenkomt bij Veilig Thuis wordt de mate van onveiligheid beoordeeld. Veilig Thuis constateert bij driekwart van de meldingen dat er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid. Veilig Thuis geeft aan dat alle meldingen bij binnenkomst worden gescand op 'acuut onveilig' of een vermoeden daarvan en dat als daar sprake van is deze meldingen altijd binnen twee uur worden opgepakt. Bij 8% is er geen sprake van onveiligheid, maar zijn er wel duidelijke signalen

dat er problemen zijn op andere leefdomeinen, wat mogelijk een risico vormt voor onveiligheid in de toekomst. Daarom worden ook deze gezinnen actief overgedragen aan de lokale wijkteams. De doorlooptijden zijn zowel voor de veiligheidsbeoordeling als voor de ingezette diensten gestegen, zie hieronder.

Stijging doorlooptijden en in gang gezette acties

De afgelopen periode zijn opnieuw stappen gezet in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling, zowel op landelijk als lokaal niveau. Zo werken alle Veilig Thuis organisaties sinds 1 januari 2019 met een nieuw en gezamenlijk handelingsprotocol en is per 1 januari 2019 de Wet verbeterde Meldcode ingevoerd. Zoals voorzien leggen deze verbeteringen extra druk op de Veilig Thuis organisaties, ook op Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland. Dit is terug te zien in de cijfers:

De wettelijke termijn waarbinnen Veilig Thuis de veiligheid beoordeelt en een besluit neemt over het vervolg bedraagt 5 werkdagen. In januari 2019 wordt deze termijn in 56% van de gevallen gehaald, in juni 2019 is dat teruggelopen tot 38%.

Sinds 1 januari 2019 hanteert Veilig Thuis twee diensten: *Voorwaarden & vervolg* en *Onderzoek*. De dienst *Voorwaarden & vervolg* wordt ingezet als direct veiligheid georganiseerd moet worden. Hierbij worden voorwaarden gesteld om deze veiligheid te borgen, waarna vervolgens hulp ingezet moet worden voor stabiele veiligheid en herstel van opgelopen schade. In dit geval werken directbetrokkenen mee. De dienst *Onderzoek* wordt ingezet als het vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling moet worden bevestigd of weerlegd. Deze dienst wordt ook ingezet als directbetrokkenen niet mee werken. Bij de afronding van het onderzoek worden tevens veiligheidsvoorwaarden gesteld.

Wettelijk gezien dienen beide diensten binnen 10 weken na veiligheidsbeoordeling te zijn afgerond. Ook voor de diensten is een daling waar te nemen in het percentage dat binnen de wettelijke termijn wordt afgerond, van 67% in januari naar 46% in juni.

Veilig Thuis geeft de volgende verklaringen bij deze cijfers:

1. *Toegenomen werkdruk door hogere instroom:* De eerste helft van 2019 kent een record aantal meldingen ten opzichte van dezelfde periode in 2018. De instroom stabiliseert niet, maar neemt toe. In de maanden mei en juni lag het aantal meldingen zelfs boven de 1.000 per maand. Zoals aangegeven ligt een deel van de oorzaak hiervan bij de nieuwe werkwijze.
2. *Samenwerking in de keten:* Meerdere organisaties in de keten die werken aan de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling kampen met een hoge instroom, wachttijsten en een tekort aan personeel. Dit heeft zijn weerslag op de doorlooptijden bij Veilig Thuis, omdat niet kan worden afgesloten als een ketenpartner de casus nog niet heeft overgenomen.
3. *Personeel:* Vanaf de tweede helft van 2018 is ingezet op het werven en inwerken van nieuw personeel. Dit werpt niet direct vruchten af. De invulling van vacatures is lastiger dan op voorhand verwacht en werving kost tijd. Daarnaast zijn nieuwe medewerkers niet direct productief. Zij volgen een intensief inwerktraject dat ook weer een belasting is voor de andere medewerkers op de werkvloer.
4. *Werkwijze:* De veiligheidsbeoordeling (voorheen triage) kost in de nieuwe werkwijze meer tijd dan voorheen vanwege een nieuwe veiligheidstaxatie en omdat er nu standaard contact wordt gelegd met alle direct betrokkenen. Belangrijk om te weten is dat alle meldingen bij binnenkomst worden gescand op 'acuut onveilig' of een vermoeden daarvan en dat als daar sprake van is deze meldingen altijd direct worden opgepakt.
5. *Nieuwe diensten:* De dienst Voorwaarden & Vervolg is op 30 januari geïntroduceerd. Omdat deze dienst relatief nieuw is, zijn de criteria voor het inzetten van deze dienst nog onvoldoende bekend. Zodoende wordt deze dienst nog te vaak ingezet terwijl er in bepaalde gevallen sneller kan worden overgedragen aan het lokale veld. De zaken die overblijven voor de dienst Onderzoek zijn veelal complex. De eenduidige zaken worden sneller overgedragen aan het lokale veld. De zaken die overblijven kosten relatief meer tijd.
6. *Registratie:* De nieuwe wijze van registreren werkt belemmerend en is tijdrovend.

Door Veilig Thuis zijn de volgende acties en maatregelen ingezet:

1. *Instroom:* Om de instroom te beheersen, voert Veilig Thuis gesprekken met verschillende

- partners. Om ervoor te zorgen dat de juiste meldingen binnenkomen en er geen 'vervuiling' optreedt. Zo is Veilig Thuis met de politie in gesprek om de kwaliteit van de zorgmeldingen op peil te houden, om onterechte meldingen te voorkomen.
2. *Samenwerking in de keten:* Meldingen worden na veiligheidsbeoordeling gescand op zaken die onverwijld kunnen worden overgedragen aan het lokale veld. Hiermee wordt getracht de overdracht te bespoedigen.
 3. *Personeel en wachtlijstacties:* Er wordt ingezet op de werving van nieuw personeel. Met BMC is overleg gevoerd over de inzet van extra personeel bij de front office. Hoewel de spoeling erg dun is, is het gelukt om vanaf half augustus twee medewerkers in te zetten om Veilig Thuis te ondersteunen.
 4. *Werkwijze:* Er wordt onderzocht of de werkstroom vereenvoudigd kan worden. Verschillende initiatieven zijn genomen om tempo te maken, bijvoorbeeld door taken te verdelen en het werkproces op te knippen.
 5. *Bespoedigen overdracht:* De uitdeellijsten worden gescand op de zaken die kunnen worden overgedragen aan het lokale veld.
 6. *Wachtlijstacties:* Gericht acties zijn ondernomen om de wachtlijsten te beheersen en de uitdeellijsten te verkorten. Deze acties vonden in de avonden plaats. Medewerkers hebben 's avonds extra diensten gedraaid om een deel van de werkvoorraad weg te werken.

De vernieuwde werkwijze van Veilig Thuis bij de veiligheidsbeoordeling (trage) kost door een meer uitgebreide beoordeling en het spreken van alle direct betrokkenen meer tijd dan voorheen. De wettelijke termijn van 5 dagen is echter niet aangepast. De afdeling Zorg van OJZ gaat hierover landelijk het gesprek aan met de VNG via de werkgroep Veilig Thuis van de VNG, en met het landelijk netwerk Veilig Thuis, om een traject in te zetten om deze norm aan te passen van 5 werkdagen tot een besluit naar 10 dagen tot een besluit.

Veilig Thuis heeft de opdracht zich te ontwikkelen tot hét centrale punt voor advies, melding en onderzoek bij (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling. Het stijgende aantal meldingen hangt mogelijk ook samen met de steeds grotere bekendheid van het maatschappelijke probleem en van de organisatie Veilig Thuis. Het blijft zorgelijk dat huiselijk geweld en kindermishandeling nog steeds op (grote) schaal plaatsvindt. Huiselijk geweld is qua omvang en impact op de samenleving het grootste geweldprobleem van Nederland. De gevolgen van huiselijk geweld en kindermishandeling zijn groot. Aandacht hiervoor blijft nodig. In Diemen doen we dit op verschillende manieren, zoals terug te vinden is in het recent vastgestelde 'Uitvoeringsplan Huiselijk Geweld en Kindermishandeling 2019-eerste helft 2020'.

Ter inzage in iBabs

Ja

- EINDE -